

Sociaal veiligheidsplan

De Arnhemse Montessorischool

Wij zijn de AMS

Inhoudsopgave

Visie en missie van de Arnhemse Montessorischool	2
Ligging van de school	2
Heterogene groepen	3
Populatie: leerlingen en ouders	3
Het team van de Arnhemse Montessorischool	3
Het pedagogisch klimaat op de AMS	4
Het sociaal veiligheidsbeleid op de AMS	5
Sociale veiligheid in uitvoering	8

Visie en Missie van de Arnhemse Montessorischool

De visie van de school is gebaseerd op het gedachtegoed van Maria Montessori. Zij ging ervan uit dat ieder kind uniek is en geboren is om vrij te zijn. Dat leidde vanzelfsprekend tot eerbied voor ieder kind en respect voor diens eigen manier van leren. Maria Montessori koos daarom bewust voor individueel onderwijs, zodat elk kind optimaal tot zijn/ haar recht kon komen.

Maria Montessori benadrukte ook steeds dat elk mens deel uitmaakt van een groter geheel, de kosmos. Ieder heeft hierin zijn eigen taak en verantwoordelijkheid. De kinderen leren van en met elkaar en ontdekken spelenderwijs hun onderlinge afhankelijkheid en die van de wereld om hen heen.

Zelfstandigheid en vrijheid staan hoog in het vaandel binnen het montessori-onderwijs. Om de kinderen zich in vrijheid te laten ontplooiën zijn er duidelijke regels en afspraken. Dit noemen wij “vrijheid in gebondenheid”. Zo kan iedereen binnen een sociaal veilig klimaat profiteren van de vrijheden.

Het specifieke montessori-materiaal helpt de kinderen om “het zelf te leren doen”. Dit betreft niet alleen de cognitieve kennis, inzicht en vaardigheden. Ook het leren omgaan met elkaar, het uiten van gevoelens, verantwoordelijkheid leren dragen en het ontwikkelen van een zelfstandige en taakgerichte werkhouding horen hierbij.

Onze school biedt hiervoor een kindvriendelijke, geborgen en geordende omgeving aan, waarin kinderen uitgedaagd worden om veel waardevols te leren voor de rest van hun leven.

Onze missie is het begeleiden van onze leerlingen tot vrije, verantwoordelijke, bewuste en zelfstandige kinderen, die zichzelf en elkaar leren begrijpen en respecteren. Die hun persoonlijkheid en kennis optimaal hebben ontwikkeld en zodoende goed toegerust zijn voor een volgende fase in hun leven.

Ligging van de school

De Arnhemse Montessorischool ligt in het bosrijke Arnhem-Noord, omgeven door het Gravinnebos en het park Sonsbeek. De school bestaat uit twee gebouwen die verbonden zijn door grote speelplaatsen. Ook het zogenaamde Stiereveld, pal naast de school, biedt eindeloos veel ruimte om te spelen.

In het grootste gebouw zitten de klassen van de middenbouw en de bovenbouw, in het kleinste gebouw die van de onderbouw. Daar bevindt zich een grote hal, waar de kleuters intensief gebruik van maken en die we voor culturele activiteiten gebruiken. De gymlocatie is op ons eigen terrein in een gymzaal van de gemeente (Arnhems Sportbedrijf).

Heterogene groepen

Onze school bestaat uit heterogene groepen.

Onderbouw: groep 1/ 2

Middenbouw: groep 3/4/5

Bovenbouw: groep 6/7/8

In ons Montessori-onderwijs gaan wij ervan uit dat kinderen van elkaar leren, elkaar leren helpen en door elkaar laten inspireren. Dit kan het best in een groep met verschillende leeftijden.

Populatie; leerlingen en ouders

De leerlingen zijn verdeeld over 14 groepen, bestaande uit vier onderbouw-, vijf middenbouw- en vijf bovenbouwgroepen. Elke groep bestaat uit ongeveer 30 leerlingen. De kinderen komen voor een groot deel uit de directe omgeving van de school, maar ook uit andere wijken van Arnhem en enkele omliggende gemeenten.

Het leerlingenaantal is de laatste drie jaar vrij stabiel, tussen de 365 en 375 kinderen. In de loop van het schooljaar stroomt de school vol met 4-jarigen en met nog enkele kinderen van buitenaf en komt het leerlingenaantal boven de 400.

De AMS wordt uitsluitend bezocht door 1.0 kinderen. Het aantal kinderen met een niet Nederlandse achtergrond is gering. In het algemeen is het opleidingsniveau van de ouders hoog (hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs). In veel gezinnen nemen beide ouders deel aan het arbeidsproces.

Het team van de Arnhemse Montessorischool

Ons schoolteam bestaat uit een directeur, groeps- en vakleerkrachten, een intern begeleider en twee remedial teachers, een administratief medewerkster en een conciërge.

- De directeur geeft de dagelijkse leiding aan de school, daarbij ondersteund door de bouwcoördinatoren.
- Het MT bestaat uit de directeur, uit elke bouw een afgevaardigde (bouwcoördinator) en de intern begeleider. Zij maken en bespreken gezamenlijk beleid op verschillende vlakken. De bouwcoördinatoren geven leiding aan hun bouw.
- De groepsleerkrachten geven de dagelijkse leiding aan hun groep. Ook hebben zij groepsoverstijgende taken, zoals bijvoorbeeld het helpen organiseren van feesten, meewerken in de diverse commissies en/of werkgroepen.

- Het team wordt onderwijsinhoudelijk ondersteund door de intern begeleider en twee remedial teachers.
- Verder heeft de AMS vakleerkrachten voor muziek- en bewegingsonderwijs.

Het pedagogisch klimaat op de AMS

Maria Montessori spreekt over “het kind is de bouwer van de mens”. Wij geven de kinderen de kans zich te ontwikkelen tot zelfstandige, zich verantwoordelijk voelende en mondige mensen die zich voor een goede samenleving willen en kunnen inzetten. Daarom hechten we op school zeer veel waarde aan de verzorging van een goed pedagogisch klimaat. Onze leerkrachten zijn van cruciaal belang binnen het pedagogisch klimaat. Zij hebben naast hun onderwijskundige een vormende en opvoedende taak om hun leerlingen op te voeden tot goede burgers. Onze leerkrachten creëren daartoe een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen.

Ons pedagogisch klimaat zorgt ervoor dat kinderen met plezier naar school gaan, zich veilig en gerespecteerd voelen, zichzelf kunnen zijn, belangstelling hebben voor elkaar en elkaar accepteren en kunnen omgaan met zichzelf en de ander. Dat vraagt van de leerkracht een “open houding” die kinderen accepteert zoals ze zijn, met plezier lesgeeft en kinderen kan aanspreken op hun verantwoordelijkheden.

Het vraagt een professionele houding van leerkrachten en het zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor het welzijn van alle kinderen. Daarbij hanteren we duidelijke regels en afspraken. Regels die opgenomen in de uitwerking van “wij zijn de AMS” en in onze methode “kinderen en hun sociale talenten”.

Een goed contact met ouders is hierbij onontbeerlijk. Een sociaal veilig klimaat op school kan pas goed gerealiseerd worden als ouders hierin meegenomen worden. Dit doen wij door middel van:

- Regelmatig en duidelijk communiceren over de regels die centraal staan.
- De sociaal- emotionele ontwikkeling van de kinderen een belangrijke plek geven in de gesprekken en verslagen.
- Directe feedback geven in geval van gedragsveranderingen/ incidenten.

Het sociaal veiligheidsbeleid op de AMS

Het veiligheidsplan van de AMS heeft vorm gekregen vanuit de kadernotitie van Florès onderwijs.

Het bijdragen aan de sociale veiligheid is de verantwoordelijkheid van iedereen binnen de school. Bepaalde taken binnen de school zijn erop gericht om het team bij elkaar te brengen voor een gerichte aanpak van het sociaal veiligheidsbeleid.

Wie doet wat?

Schoolleiding	Atty van Enk	atty.vanenk@floresonderwijs.nl	ma t/m vr
IB	Marijke Roos	marijke.roos@floresonderwijs.nl	ma,di,do,vr
Coördinator sociale veiligheid	Hans Dirksen Carolien Willemsen	hans.dirksen@floresonderwijs.nl carolien.willemsen@floresonderwijs.nl	ma t/m vr ma t/m vr
Intern vertrouwenspersoon	Hans Dirksen Carolien Willemsen	hans.dirksen@floresonderwijs.nl carolien.willemsen@floresonderwijs.nl	ma t/m vr ma t/m vr
Schoolopvangteam (crisisituaties)	Atty van Enk crisisteam Flores communicatieteam Flores soms ook CvB MT		ma t/m vr
BHV	Hans Grotenbreg (hoofd BHV) Fleur Witjes Lianne Vlasblom Pim Oldenboom Marijke Roos Carolien Willemsen	hans.grotenbreg@floresonderwijs.nl fleur.witjes@floresonderwijs.nl lianne.vlasblom@floresonderwijs.nl pim.oldenboom@floresonderwijs.nl marijke.roos@floresonderwijs.nl carolien.willemsen@floresonderwijs.nl	di t/m do wo t/m vr ma t/m vr ma,di,do,vr ma t/m vr
mediawoordvoerder	Atty van Enk	atty.vanenk@floresonderwijs.nl	ma t/m vr

De rol van de schoolleiding

De directeur is mede-verantwoordelijk voor het beleid op sociale veiligheid en welbevinden, bevoegdheden worden gedeeld met coördinatoren sociale veiligheid en de intern begeleider. De schoolleiding (directie en bouwcoördinatoren) zijn

nadrukkelijk betrokken bij het formuleren en uitzetten van jaardoelen op schoolniveau en bij de evaluatie ervan.

De rol van de intern begeleider

Onze intern begeleider, Marijke Roos, monitort de sociale veiligheid en het welbevinden van de leerlingen. De resultaten worden besproken met het team en de sociaal veiligheidscoördinatoren anticiperen hierop waar nodig.

De coördinatoren voor sociale veiligheid en welbevinden

Er zijn twee personen op de AMS die deze taak vervullen: Hans Dirksen (groepsleerkracht bovenbouw) en Carolien Willemsen (groepsleerkracht onderbouw). Zij hebben de taak aanspreekpunt te zijn voor kinderen, ouders, teamleden en externe betrokkenen. Zij bewaken het sociaal veiligheidsbeleid in de school door bijvoorbeeld advies uit te brengen naar het team, een bijdrage te leveren aan het continueren van het beleid, het toezien op het uitvoeren van de stappen en afspraken, het opstellen en bijstellen van de sociale regels in het sociale verkeer op school en het toezien op incidentregistratie. De coördinatoren streven naar een sfeer waar het aanspreken van elkaar en het bespreekbaar maken van voorbeeldgedrag normaal is.

Op de AMS is deze taak gekoppeld aan de taak van intern vertrouwenspersoon. Twee keer per jaar nemen de sociaal veiligheidscoördinatoren deel aan een training die door Flores onderwijs wordt georganiseerd.

Vertrouwenspersonen

Een vertrouwenspersoon is iemand die verbonden is met school en bij wie je met vertrouwelijke zaken en persoonlijke problemen met betrekking tot schoolse zaken terecht kan. Dit kan bijvoorbeeld te maken hebben met onenigheid, onveilig voelen, nalatigheid, seksuele intimidatie of pesten. De vertrouwenspersoon luistert naar de melder en helpt door vragen stellen of doorverwijzen naar de juiste instantie. Hij/zij begeleidt de melder in het volgen van de juiste stappen volgens de klachtenprocedure van Flores onderwijs. De vertrouwenspersoon garandeert vertrouwelijkheid, maar aan de andere kant heeft hij/zij een meldplicht als er strafbare feiten aan het licht komen. In het kort de te nemen stappen wanneer ouders een klacht hebben:

1. Klacht bespreken met de **leerkracht**.
2. Klacht bespreken met de **IB-er/ directie**.
3. Klacht bespreken met de **interne vertrouwenspersoon** van de school.
De interne vertrouwenspersoon doet altijd de check of stap 1 en 2 zijn gedaan.
4. Interne vertrouwenspersoon verwijst door naar één van deze personen:
  - 4a. **externe vertrouwenspersoon**
    - acteert los van het bestuur
    - bespreekt de klacht
    - mag bemiddelen als dat gewenst wordt
    - indien nodig overleggen met klachten bemiddelingscommissie en/of de klachtenfunctionaris
    - escaleert naar de klachtenfunctionaris indien nodig
  - 4b. **klachtenfunctionaris**
    - acteert vanuit het bestuur
    - doet hoor- en wederhoor
    - indien nodig overleggen met klachten bemiddelingscommissie
    - informeert en/of escaleert naar de bestuurder indien nodig
5. Klacht melden bij de **Landelijke Klachtencommissie (LKC)**

Wanneer ouders direct contact opnemen met het bestuur, worden zij altijd doorverwezen naar de klachtenfunctionaris.

Bedrijfshulpverlening (BHV)

Onze bedrijfshulpverleners worden jaarlijks bijgeschoold. De BHV bestaat uit eerste levensreddende handelingen verlenen waaronder gebruik AED, brand beperken/ bestrijden, maar ook ongevallen bij brand voorkomen en beperken in noodsituaties en iedereen alarmeren, evacueren en samenwerken met hulpdiensten. De bhv-ers zorgen er ook voor dat alle verbandtrommels compleet zijn en blijven. Elk jaar worden er twee ontruimingsoefeningen gedaan: één aangekondigd en één onaangekondigd. Onze hoofd bhv-er is Hans Grotenbreg. Hij coördineert de ontruiming en communiceert over de scholing.

Sociale veiligheid in uitvoering

Op school wordt ander gedrag van de kinderen verwacht dan thuis. Er wordt schoolgedrag van hen verwacht. Schoolgedrag is een combinatie van sociale vaardigheden en specifieke schoolse vaardigheden, zoals een goede werkhouding. Dit schoolgedrag moeten kinderen leren. Kinderen moeten de gelegenheid krijgen om gedrag te oefenen. Leerkrachten kunnen gedrag beïnvloeden en gedrag sturen. Dit doen we door gedrag als een vak te benaderen, compleet met leerlijnen en tussendoelen (zie opo).

Welke hulpmiddelen en instrumenten hanteren wij?

	preventief	diagnosticerend	curatief
kwaliteitskaarten	x		
kinderen en hun sociale talenten	x		
de gouden AMS regels	x		
checklist veilige omgeving "sterke basisaanpak"	x		
buitenspelregels	x		
de consequenties			x
anti-pestprotocol	x		x
scol	x	x	
bosos	x	x	
opo leerlijnen	x	x	
klassenvergaderingen BB	x		

preventief

Een duidelijk kader, goed voorbeeldgedrag, oefenen, uitspelen, praten over gedrag, waarden en normen. Daar waar wij preventief goed investeren zal er curatief minder nodig zijn. Een stevige basis is van belang en..alles wat je aandacht geeft groeit!

kwaliteitskaarten

Om goed onderwijs en de afspraken hierover te waarborgen, maken wij op de AMS gebruik van kwaliteitskaarten. Inmiddels hebben wij vijf kwaliteitskaarten tot onze beschikking:

- zelfstandigheid
- vrijheid
- voorbereide omgeving
- uniciteit
- communicatie

Al deze kaarten hebben betrekking op het sociale klimaat binnen de school. Zij zijn allemaal van invloed op de inhoud van onze lessen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en onze houding ten aanzien van het gedrag van de kinderen.

Kinderen en hun sociale talenten

Op de AMS werken wij met de methode “kinderen en hun sociale talenten”. Hierin staan lessen met de volgende categorieën:

1. ervaringen delen
2. aardig doen
3. samen spelen en werken
4. een taak uitvoeren
5. jezelf presenteren
6. een keuze maken
7. opkomen voor jezelf
8. omgaan met ruzie

Deze methode heeft een cyclische opbouw; de doelen komen elk jaar terug, maar steeds op een hoger niveau. Dit zorgt voor herkenbaarheid binnen de hele school. De doelen zijn gekoppeld aan SCOL.

SCOL

De sociale competentie observatielijst is een leerlingvolgsysteem voor sociale competentie, welbevinden en sociale veiligheid. De scol is een scorelijst per leerling die de leerkrachten twee keer per jaar invullen, in de herfst en het voorjaar. Deze lijsten worden voor alle leerlingen ingevuld vanaf groep 1.

De leerling scol bevat een vragenlijst die ingevuld moet worden door de leerling zelf. Deze lijst is voor kinderen in groep 6/7/8 en wordt ook twee keer per jaar ingevuld, in

de herfst en in mei.

Hieraan zit de monitor sociale veiligheid gekoppeld. Twee keer per jaar analyseert de intern begeleider de scores op gebied van sociale veiligheidsbeleving, welbevinden en de aantasting van de sociale en fysieke veiligheid.

Bosos

In de onderbouw wordt gebruik gemaakt van het kindvolgsysteem Bosos. Hierin wordt, naast alle andere ontwikkelingsgebieden, de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen nauwgezet gevolgd.

Checklist veilige omgeving “stevige basisaanpak”

Deze lijst heeft elke leerkracht om zelf te checken of de basisvoorwaarden voor prettig groepsgedrag aanwezig zijn. Hierbij kan ook de kwaliteitskaart *voorbereide omgeving* gebruikt worden. De checklist in de bijlagen te vinden.

Buitenspelregels

De buitenspelregels hebben wij met het hele team samengesteld. Wij hebben een mooie buitenspeelruimte verspreid over een groot terrein. Dat is heel fijn, maar maakt het ook minder overzichtelijk. Wij gaan ervan uit dat elk kind met respect voor de ander speelt. dat vertrouwen stralen wij uit. Vooral gezellig en positief aanwezig zijn als pleinwacht, is het motto. Daarbij is het van belang om overzicht te houden door heen - en weer te lopen en op die manier zichtbaar te zijn voor de kinderen. Wij lopen op het plein volgens een pleinwachtrooster. Kinderen uit groep 8 assisteren door mee te lopen, kleine ruzies op te lossen en bij lastige of ernstige zaken naar ons te verwijzen. Er is buitenspel materiaal aanwezig voor de kinderen in de MB en BB.

Klassenvergaderingen in de bovenbouw

De kinderen brengen zelf onderwerpen in, maken een agenda en steeds is er iemand anders de voorzitter. Dit zorgt ervoor dat het groepsgevoel versterkt wordt, onderwerpen worden bespreekbaar gemaakt, de kinderen krijgen de ruimte om hun mening te geven. Het is ook een mooi moment om extra aandacht te besteden aan de schoolregels; hoe gaan we met elkaar om, enz.

De gouden AMS regels

Samen met het team hebben wij de zes gouden regels opgesteld. Deze zijn opgehangen aan drie kapstokregels.

De regels worden structureel volgens een planning door de hele school aangeboden. Elke drie weken staat één regel centraal. De regel wordt zichtbaar in de gang/ hal opgehangen. Dit zorgt voor herkenbaarheid binnen de school: leerkrachten, ouders en kinderen worden eraan herinnerd en kunnen elkaar erop wijzen. Bij de gouden regel worden lessen uit “kinderen en hun sociale talenten” gegeven en daarnaast hebben we suggesties voor gesprekspunten bij elke regel in de klassenmap. De regel wordt in de klas besproken, geoefend en uitgespeeld. Ook hierbij geldt weer: het voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is essentieel!

Wij gaan allemaal graag naar school

- wij zorgen samen voor een goede sfeer
- wij geven elkaar de ruimte

Wij houden rekening met elkaar

- wij communiceren positief met elkaar
- wij werken samen en helpen elkaar

Wij zorgen goed voor onze omgeving

- wij lopen rustig door de school en ruimen onze spullen op
- wij gaan goed om met alles wat groeit en bloeit

OPO

Vanuit “opbrengstgericht passend onderwijs” vullen de leerkrachten twee keer per jaar een inschaling formulier in op de leerlijnen *leren leren* en *sociaal gedrag*. Hierin brengen we in kaart in welke fase van ontwikkeling betreffende gedrag het kind zit. Deze gegevens worden samengevoegd door de intern begeleider en naast de schoolstandaard gelegd; hieruit kan bepaald worden of er acties uitgezet moeten worden. De schoolstandaard is eerder door het hele team vastgelegd n.a.v. een nulmeting en is de basis om gericht te kunnen werken aan gedrag.

In de leerlijn sociaal gedrag komen de volgende categorieën aan bod:

1. jezelf presenteren
2. een keuze maken
3. opkomen voor jezelf
4. ervaringen delen
5. aardig doen
6. omgaan met ruzie

Dit komt overeen met de categorieën uit de methode “kinderen en hun sociale talenten”. Momenteel brengen we de categorieën *opkomen voor jezelf* en *aardig doen* in kaart. Elk jaar breiden we dit verder uit.

Observaties

Ook de eigen observaties van de leerkrachten zijn van belang bij het inspelen op gedrag van kinderen en verzamelen van data. Binnen ons Montessori systeem speelt het observeren een belangrijke rol; kijken naar wat kinderen nodig hebben in welke situatie (“waar zijn ze nu aan toe?” “hoe verloopt het leerproces? “, enz.)

Diagnosticerend

Bosos

Wanneer een kind meerdere observatiemomenten een bepaalde vaardigheid nog niet beheerst, wordt er verder gekeken naar de oorzaak en vervolgstappen. Dit doet de leerkracht zelf, eventueel met hulp van de intern begeleider.

Pestprotocol

Het pestprotocol is een praktisch handvat, in te zetten door alle professionals, in samenwerking met ouders, om snel en effectief te handelen indien er een pestgeval voorkomt. Deze stap volgt nadat de preventieve aanpak onvoldoende succesvol is gebleken.

Inzet ib-er en zonodig zorgteam

Jaarlijks worden er drie of indien nodig meer groepsbesprekingen gepland door de IB-er met alle leerkrachten. Hierin wordt vastgesteld of er zoveel mogelijk wordt

voorzien in de onderwijsbehoefte van de kinderen, zowel op individueel als op groepsniveau. Ook de SCOL en opo-leerlijnen komen aan de orde. Zonodig worden er interventies op leerling-en of groepsniveau uitgevoerd. Ook kan er een beroep worden gedaan op een orthopedagoog van Passend Wijs. Deze orthopedagoog kan observeren in de groep om gedragsproblemen bij individuele leerlingen vroegtijdig te onderkennen waarna passende curatieve interventies kunnen worden ingezet. Ook onze intern begeleider voert groepsobservaties en individuele observaties uit.

Curatief

consequenties overschrijdend gedrag

Naar aanleiding van de door ons opgestelde gouden regels hebben wij met het team gesproken over de betekenis van grensoverschrijdend gedrag en ons handelen naar aanleiding van grensoverschrijdend gedrag. Hieruit is een stappenplan ontstaan. Dit plan heeft elke leerkracht bij de AMS-regels in de klassenmap.

Wat is grensoverschrijdend gedrag volgens ons team?

.....

stap 0	Kaders aangeven, sociaal- emotionele lessen. Verwachtingen moeten duidelijk zijn. Individuele afspraken met kinderen moeten teruggekoppeld worden aan het team.
	<i>na twee keer waarschuwen naar stap 1</i>
stap 1	time- in plek Het kind wordt uit de situatie gehaald maar blijft wel in het zicht in de klas.
	<i>na twee keer waarschuwen naar stap 2</i>
stap 2	time-out plek Het kind wordt uit de situatie gehaald en buiten de klas gezet, in de hal of de parallelgroep. Maximaal 10 minuten met eigen werk. Eigen leerkracht haalt kind weer op.
	<i>na twee keer waarschuwen naar stap 3</i>
stap 3	time-off plek bij achtervang (IB-er / directeur) Het kind wordt bij de achtervang gezet, met werk en max 10 min. Als vorige stappen niet werken en deze dus nodig is, is er sprake van ernstig overschrijdend gedrag. Ouders zullen op de hoogte worden gesteld.

In gesprek gaan is een basisvoorwaarde. Een kind krijgt de tijd om te kalmeren maar zal daarna altijd het gesprek moeten aangaan. Als een kind wegloopt meldt de

pleinwacht dit bij de groepsleerkracht. Een kind moet nablijven als hij/ zij het gesprek niet aangaat.

Bij ons op school besteden wij dus veel aandacht aan het gesprek, communiceren. Hierbij wordt de kwaliteitskaart communicatie ingezet.

De meeste kinderen blijven gewoon in stap 0 en 1 hangen. Bij ernstig overschrijdend gedrag moet er direct een consequentie volgen en niet eerst een waarschuwing afwachten.

anti- pestprotocol

Het pestprotocol is een praktisch handvat, in te zetten door alle professionals, in samenwerking met ouders, om snel en effectief te handelen indien er een pestgeval voorkomt. Deze stap volgt nadat de preventieve aanpak onvoldoende succesvol is gebleken. Zie blz. 16

inzet ib-er en zonodig zorgteam

De intern begeleider kan de leerkracht helpen bij het opzetten van een plan tot gedragsverbetering. Ook kan zij de juiste lijnen uitzetten om externe hulp in te schakelen.

Incidentregistratie (ESIS)

Naast alle gegevens in SCOL, BOSOS en de verslagen, werken wij met ESIS. In dit registratiesysteem leggen wij alle gesprekken en afspraken met ouders vast. Elk incident betreffende ernstig overschrijdend gedrag moet vastgelegd worden in ESIS en vanzelfsprekend moet er contact opgenomen worden met de ouders. De incidenten “ongeval”, “agressie” en “pesten” worden door de leerkracht van de betreffende leerling geregistreerd. Hieronder staat een korte toelichting op deze incidenten. Directie wordt altijd direct ingelicht over deze 3 incidenten.

ongeval

Er is sprake van een ongeval als er op school (of op de weg ernaar toe) een ongeluk heeft plaatsgevonden wat tot (ernstig) letsel heeft geleid bij de leerling en waarover de BHV-er zorg heeft. Huisarts of ambulance zullen dan ook betrokken zijn (geweest).

agressie

Beschrijf de aanleiding, wat zich voor deed en wat het gevolg is. Er wordt gemeld bij directie indien er bij degene die betrokken is, sprake is van een gevoel van bedreiging.

pesten

Zie voor afspraken het anti-pestprotocol.

Altijd noteren:

- kort inhoud van het gesprek/ verslag weergeven in gekozen sjabloon
- afspraken/acties (wie,wat,wanneer) en betrokkenen opschrijven
- wanneer er een digitaal verslag is dit als bijlage toevoegen en dit melden in sjabloon
- wanneer er een papieren bijlage is, deze scannen en toevoegen
- zet in een registratie altijd de datum. Wanneer je een verslag voor ouders uit wil printen zie je namelijk niet de datum erboven.
- zet bij een verslag altijd de naam van degene die betrokken is (geweest)
- gebruik geen namen van andere leerlingen in een registratie en wanneer echt nodig alleen initialen

Anti- Pestprotocol van de AMS

Wij willen een school zijn waar iedereen zich veilig en prettig voelt; leerlingen, leerkrachten en ouders. Pesten kan altijd voorkomen en op het moment dat dit gebeurt is het belangrijk dat leerkrachten (in samenwerking met ouders) dat signaleren en hier eenduidig tegen optreden.

Dit pestprotocol is een praktisch handvat, in te zetten door alle professionals, om snel en

effectief te handelen indien een pestgeval voorkomt. Dan is de preventieve aanpak onvoldoende succesvol gebleken.

Pesten kan zowel fysiek, verbaal als digitaal voorkomen. Niet bij alle vervelende en ongewenste situaties is er sprake van pesten. We maken een onderscheid tussen pesten en plagen (bron: stop pesten nu)

“Als je geplaagd wordt, kun je altijd terugplagen. Daar ontstaan geen problemen van. Plagen is niet gemeen, plagen is voor alle partijen grappig. Om plagen kun je lachen, niet iedere keer dezelfde is aan de beurt. Plagen is ook meestal 1 tegen 1 en is makkelijk te stoppen. Het is niet zo dat je met plagen niet op hoeft te letten. Als dezelfde persoon lang of veel geplaagd wordt, dan kan het zijn dat de ontvanger het niet meer leuk vindt. En dan is het pesten geworden.

Soms wordt de vraag gesteld is het nu plagen of pesten, daar is maar 1 antwoord op. De ontvanger bepaalt of het plagen of pesten is. De zender kan het nog net zo leuk bedoelt of gezegd hebben, de ontvanger bepaald.

Bij pesten is de sfeer juist niet positief en er is altijd sprake van meer tegen 1. Er is sprake van een machtsverschil, het slachtoffer is niet in staat tegen de sterkere partij (pestkop met meelopers) te verweren. Pesten is altijd gemeen bedoeld en het kan niet in je eentje worden gestopt. Als je gepest wordt dan voel je je heel alleen. “

plagen	pesten
<ul style="list-style-type: none"> * gebeurt af en toe * iedereen is gelijk. Eerst plaagt de één en dan plaagt de ander weer. * het gaat heen en weer * voor de lol * je kunt zeggen als het niet meer leuk is * voor iedereen is het leuk 	<ul style="list-style-type: none"> * gebeurt vaak en lang * één of meer kinderen spelen de baas * gaat altijd één kant op met vaak hetzelfde slachtoffer * gemeen bedoeld * het is moeilijk of niet te stoppen * voor de één is het leuk maar voor de ander niet

Onze aanpak

Fase 1

Wij besteden veel aandacht aan sociale vaardigheden, positief gedrag, zelfredzaamheid bij conflictsituaties én goed voorbeeldgedrag van alle betrokkenen in de school. Een sterk preventief beleid voor een prettig sociaal klimaat! Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar.

Wij hebben oog voor het sociale klimaat in de groep en het welbevinden van individuele kinderen. Ons handelen is pro-actief:

- * veel observeren en veranderingen in houding, gedrag, welbevinden van kinderen vastleggen. Is er sprake van een patroon?
- * ook de groepsdynamiek observeren en veranderingen hierin in de gaten houden
- * regelmatig en laagdrempelig met kinderen en ouders in gesprek gaan over welbevinden van het kind. Dus niet alleen bij de 10-minutengesprekken, ook op informele wijze.

Leerkrachten ondernemen actie naar aanleiding van bovenstaande op individueel of op groepsniveau als dit nodig blijkt. Dit doen wij oa door:

- duidelijk stelling nemen tegen pesten
- gesprekken voeren met klas/ individuele leerlingen/ ouders, dus ook over pesten praten als het misschien nog niet aan de orde is. Algemeen dus.
- activiteiten inzetten ter bevordering van het sociaal klimaat; AMS regels bespreken, lessen uit “kinderen en hun sociale talenten”, groepsspelletjes

Als het gaat om een peestsituatie stelt de leerkracht bij het inzetten van de interventies een termijn waarop het pestgedrag over moet zijn. Indien de leerkracht in de gestelde termijn geen resultaat ziet wordt overgegaan tot fase 2.

Fase 2

De leerkracht brengt de IB-er en directie op de hoogte van de situatie, waarna onderstaand stappenplan wordt opgezet:

1. In kaart brengen peestsituatie en informeren.

Leerkracht brengt de peestsituatie verder in kaart. In welke mate komt het voor? Wat was de oorzaak? Wie zijn erbij betrokken: pester, gepeste, meelopers en neutrale groep. Breng de hele klas in kaart. De leerkracht brengt de ouders op de hoogte en informeert de andere leerkrachten in de bouw over de situatie.

2. Er wordt een steungroep gevormd.

Als in kaart gebracht is wie tot welke groep behoort, wordt er door de leerkracht een

groepje samengesteld waarin een pester, meeloper en kinderen uit de neutrale groep zitten. Dit wordt de zogenaamde “steungroep” tegen de peestsituatie.

3. De steungroep komt samen onder leiding van de leerkracht

Er wordt een gesprek gepland met de leerkracht en de steungroep, waarbij de nadruk ligt op wat iedereen zelf concreet kan doen om pesten te stoppen en de gepeste te helpen. Er wordt niet gesproken over oorzaken en schuldigen. Het uitgangspunt is de gezamenlijke verantwoordelijkheid om iets aan de situatie te doen. Er wordt oplossingsgericht besproken wat iedereen zelf kan doen, dit wordt genoteerd tijdens het gesprek en na het gesprek direct ingezet.

4. Leerkracht monitort acties

Indien er sprake is van een duobaan vindt uitwisseling tussen de leerkrachten plaats. De leerkracht checkt voorafgaand aan stap 5 bij de gepeste hoe de situatie nu is.

5. Een week/ twee weken later komt de steungroep weer samen

Besproken wordt wie welke acties heeft gedaan en wat het effect was. Gekeken wordt of iedereen zich aan de afspraken heeft gehouden en welke vervolgacties eventueel nodig zijn. Er wordt weer een beroep gedaan op ieders verantwoordelijkheid.

6. Evaluatie

De leerkracht checkt bij de gepeste of er verbetering is in de peestsituatie. De leerkracht koppelt het effect, op basis van eigen observaties en oordeel gepeste, terug naar IB en directie. Gezamenlijk wordt het vervolg besloten. Bij voldoende gewenst resultaat kan besloten worden terug te gaan naar fase 1. Bij onvoldoende gewenst resultaat kan besloten worden over te gaan naar fase 3.

Ouders worden op de hoogte gebracht van de uitkomst.

Fase 3

Directie, IB en leerkracht overleggen welke vervolgstappen worden gezet. De directie beslist over de uiteindelijke vervolgstap. Mogelijke vervolgstappen zijn:

- interventie voor gepeste
- interventie voor pester
- sanctie voor pester

De betrokken ouders worden op de hoogte gebracht van de situatie en stappen die worden ondernomen.

Leerkracht blijft, waar nodig, betrokken bij vervolgstappen en gaat terug naar handelen in fase 1.